

Egzamin maturalny 2013

w województwie śląskim

Historia

Opracowanie statystyczne wyników

Jaworzno, sierpień 2013

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
2. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN	4
3. POZIOM PODSTAWOWY	6
3.1. Informacje o zdających	6
3.2. Wyniki egzaminu	6
4. POZIOM ROZSZERZONY	18
4.1. Informacje o zdających	18
4.2. Wyniki egzaminu	18
SŁOWNIK TERMINÓW	30

1. WSTĘP

Historia była zdawana przez maturzystów w części pisemnej jako egzamin z przedmiotu dodatkowego na poziomie podstawowym lub rozszerzonym.

Egzamin z historii został przeprowadzony 17 maja 2012 r.

Wskaźniki statystyczne w niniejszym opracowaniu zostały obliczone dla wyników maturzystów przystępujących po raz pierwszy do egzaminu, piszących w maju 2013 standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych.

2. INFORMACJE O ZDAJĄCYCH EGZAMIN

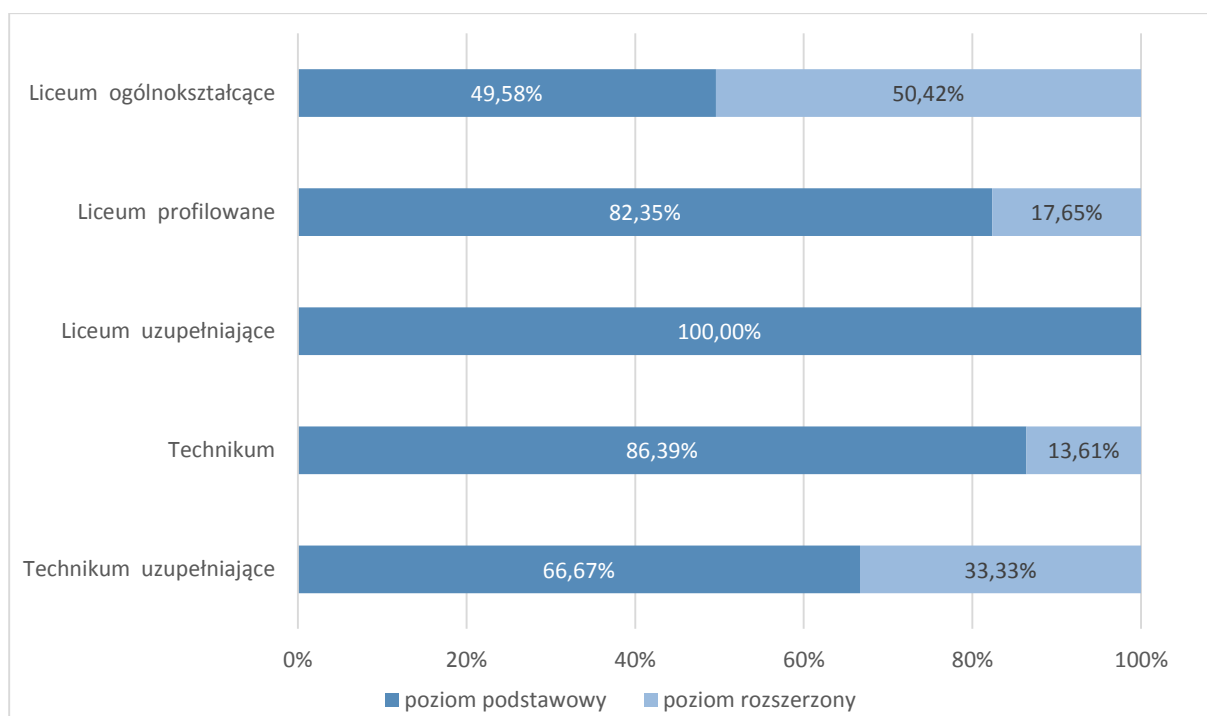
Do egzaminu maturalnego z historii w województwie śląskim przystąpiło **1873** maturzystów zdających po raz pierwszy egzamin maturalny. Jedna osoba rozwiązywała zadania zestawu dodatkowego w języku francuskim.

Tabela 1. Przystępujący do egzaminu maturalnego 2013 z historii w województwie śląskim

Poziom	Kobiety	Mężczyźni	Razem
Podstawowy	490	511	1001
Rozszerzony	431	441	872
Ogółem	921	952	1873

Tabela 2. Zdający egzamin z historii z podziałem na typ szkoły

Typ szkoły	Poziom podstawowy	Poziom rozszerzony	Razem
Liceum ogólnokształcące	831	845	1676
Liceum profilowane	14	3	17
Liceum uzupełniające	8	0	8
Technikum	146	23	169
Technikum uzupełniające	2	1	3
Ogółem	1001	872	1873

Wykres 1. Absolwenci poszczególnych typów szkół a wybrany poziom egzaminu z historii

53,44% maturzystów wybrało poziom podstawowy egzaminu maturalnego z historii. Zdający z liceów uzupełniających wybrali tylko poziom podstawowy tego egzaminu. W liceach ogólnokształcących poziom rozszerzony był zadawany przez ponad połowę maturzystów.

3. POZIOM PODSTAWOWY

3.1. Informacje o zdających

Egzamin na poziomie podstawowym wybrało **1001** maturzystów zdających egzamin po raz pierwszy w szkołach ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Tabela 3. Piszący arkusz standardowy z historii na poziomie podstawowym w typach szkół

Zdający	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Liceum uzupełniające	Technikum	Technikum uzupełniające
Kobiety	451	7	2	30	0
Mężczyźni	380	7	6	116	2
Ogółem	831	14	8	146	2

3.2. Wyniki egzaminu

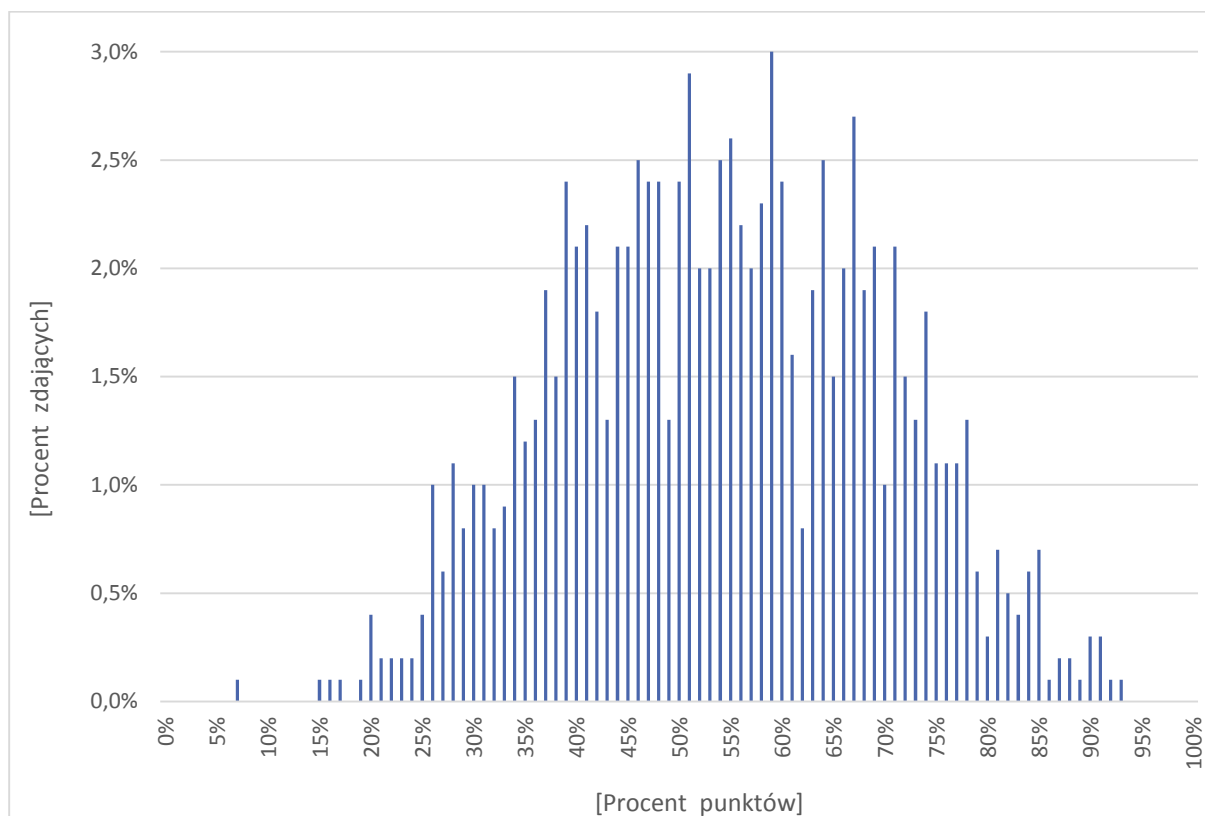
Zestawienie w tabeli 4. pozwala porównać uzyskane wyniki z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową) w tegorocznej sesji egzaminacyjnej. Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty oraz jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik lub wyniki wyższe/nniższe.

Tabela 4. Karta wyników na skali staninowej egzaminu z historii na poziomie podstawowym

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Rzeczywisty procent zdających w województwie śląskim
1	4	najniższa	0–25	2,10
2	7	bardzo niska	26–31	5,49
3	12	niska	32–39	11,49
4	17	poniżej średniej	40–47	16,48
5	20	średnia	48–56	20,28
6	17	powyżej średniej	57–65	17,98
7	12	wysoka	66–73	14,59
8	7	bardzo wysoka	74–80	7,29
9	4	najwyższa	81–100	4,30

Rzeczywisty procent zdających w województwie jest niższy od teoretycznego w staninach 1. i 2., co wskazuje na niższy niż oczekiwano odsetek maturzystów, którzy uzyskali wyniki najniższe i bardzo niskie.

W staninie 7. rzeczywisty procent zdających jest wyższy, co oznacza większy od oczekiwanego odsetek osób osiągających wyniki wysokie. Procent zdających, którzy otrzymali wyniki w pozostałych staninach jest zbliżony do przewidywanego.

Wykres 2. Rozkład wyników zdających egzamin z historii na poziomie podstawowym

Rozkład wyników na poziomie podstawowym jest zbliżony do normalnego, z nieznacznym przesunięciem w kierunku wyników średnich. Brak wyników poniżej 7% i powyżej 93%.

Tabela 5. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie podstawowym

Wskaźniki	Wartość	Uzyskało	
		liczba	procent
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	59	30	3,00
Wynik środkowy (mediana – Me)	54	515*	51,45
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	54,14		
Odchylenie standardowe	15,47		
Wynik najwyższy	93	1	0,10
Wynik najniższy	7	1	0,10

*Uzyskało 54 punkty lub więcej.

Liczba punktów możliwych do uzyskania to 100. **Wskaźnik łatwości** zestawu zadań na poziomie podstawowym wyniósł **0,54**, co oznacza, że zestaw zadań był *umiarkowanie trudny*.

Wynik środkowy jest zbliżony do średniego, ale niewielka różnica spowodowała, że wyniki powyżej średniej wojewódzkiej uzyskała mniej niż połowa zdających (49%).

Tabela 6. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Wskaźniki	Typ szkoły				
	liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	liceum uzupełniające	technikum	technikum uzupełniające
Liczba zdających	831	14	8	146	2
Wskaźnik łatwości zestawu	0,55	0,32	0,52	0,50	0,47
Wynik najczęstszy	67	29	34	39	36
Wynik środkowy	55	29	47,5	49,5	46,5
Wynik średni	55,26	32,21	51,63	50,12	46,50
Odchylenie standardowe	15,15	15,01	11,82	15,35	14,85
Wynik najwyższy	93	78	69	84	57
Wynik najniższy	19	20	34	7	36

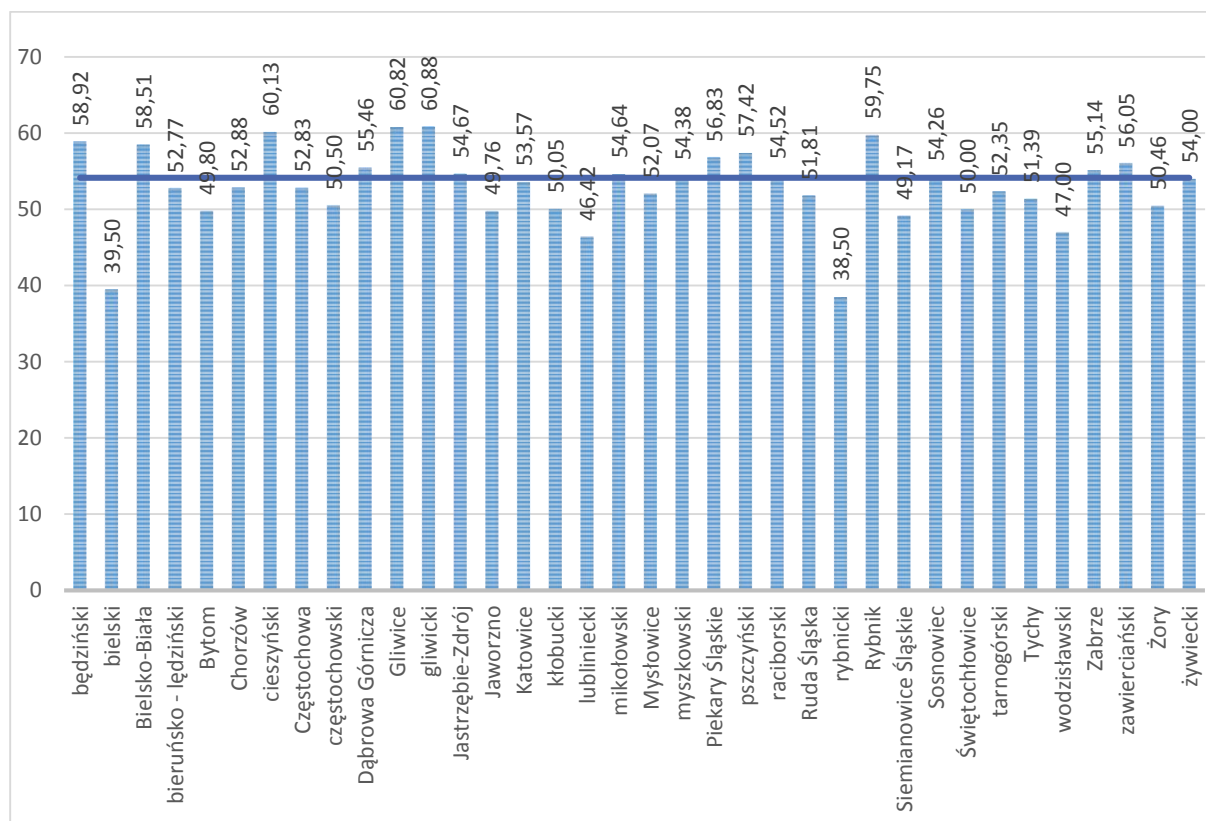
Standardowy zestaw zadań egzaminacyjnych z historii na poziomie podstawowym był *umiarkowanie trudny* dla absolwentów liceów ogólnokształcących, liceów uzupełniających i techników. Dla abiturientów pozostałych typów szkół egzamin okazał się *trudny*.

Absolwenci liceów ogólnokształcących osiągnęli najwyższe wyniki na tym poziomie, a także średnią wyższą od jej wartości obliczonej dla ogółu zdających.

Tabela 7. Wyniki egzaminu z historii na poziomie podstawowym w powiatach województwa śląskiego
(dane statystyczne w punktach/procentach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	12	0,59	56	56	58,92	14,72
2.	bielski	2	0,40	35	39,5	39,50	6,36
3.	Bielsko-Biała	35	0,59	78	59	58,51	15,90
4.	bieruńsko-lędzki	13	0,53	68	65	52,77	21,01
5.	Bytom	44	0,50	59	52	49,80	14,08
6.	Chorzów	58	0,53	43	53,5	52,88	16,09
7.	cieszyński	38	0,60	60	60	60,13	14,16
8.	Częstochowa	87	0,53	55	51	52,83	15,21
9.	częstochowski	6	0,51	39	45	50,50	13,68
10.	Dąbrowa Górnicza	28	0,55	26	57,5	55,46	18,30
11.	Gliwice	44	0,61	51	57,5	60,82	13,49
12.	gliwicki	8	0,61	63	63,5	60,88	15,96
13.	Jastrzębie-Zdrój	21	0,55	60	59	54,67	11,79
14.	Jaworzno	17	0,50	35	52	49,76	18,44
15.	Katowice	90	0,54	44	53	53,57	15,34
16.	kłobucki	19	0,50	54	52	50,05	17,62
17.	lubliniecki	12	0,46	25	45,5	46,42	12,62
18.	mikołowski	33	0,55	40	55	54,64	12,73
19.	Mysłowice	14	0,52	28	52,5	52,07	17,73
20.	myszkowski	16	0,54	45	54	54,38	14,02
21.	Piekary Śląskie	6	0,57	46	57,5	56,83	17,50
22.	pszczyński	36	0,57	55	56,5	57,42	14,78
23.	raciborski	25	0,55	44	54	54,52	12,01
24.	Ruda Śląska	31	0,52	39	48	51,81	17,12
25.	rybnicki	2	0,39	37	38,5	38,50	2,12
26.	Rybnik	28	0,60	49	62,5	59,75	13,55
27.	Siemianowice Śląskie	6	0,49	45	48	49,17	13,56
28.	Sosnowiec	42	0,54	46	51,5	54,26	17,96
29.	Świętochłowice	11	0,50	48	48	50,00	13,67
30.	tarnogórski	48	0,52	51	51,5	52,35	14,20
31.	Tychy	18	0,51	58	48,5	51,39	16,43
32.	wodzisławski	11	0,47	50	50	47,00	19,08
33.	Zabrze	29	0,55	46	55	55,14	14,84
34.	zawierciański	39	0,56	64	59	56,05	15,26
35.	Żory	24	0,50	36	49,5	50,46	12,82
36.	żywiecki	48	0,54	59	56	54,00	17,07

Pozioma linia na wykresie 3. obrazuje wartość wyniku średniego dla województwa śląskiego, która wyniosła **54,14 punktu (54,14%)**.

Wykres 3. Wyniki średnie egzaminu z historii na poziomie podstawowym w powiatach województwa śląskiego

Wyniki średnie przyjęły wartości od 38,50 punktu w powiecie rybnickim (2 zdających) do 60,88 punktu w powiecie gliwickim (8 zdających). Średnie wyższe od wojewódzkiej osiągnięto w 16 powiatach województwa śląskiego.

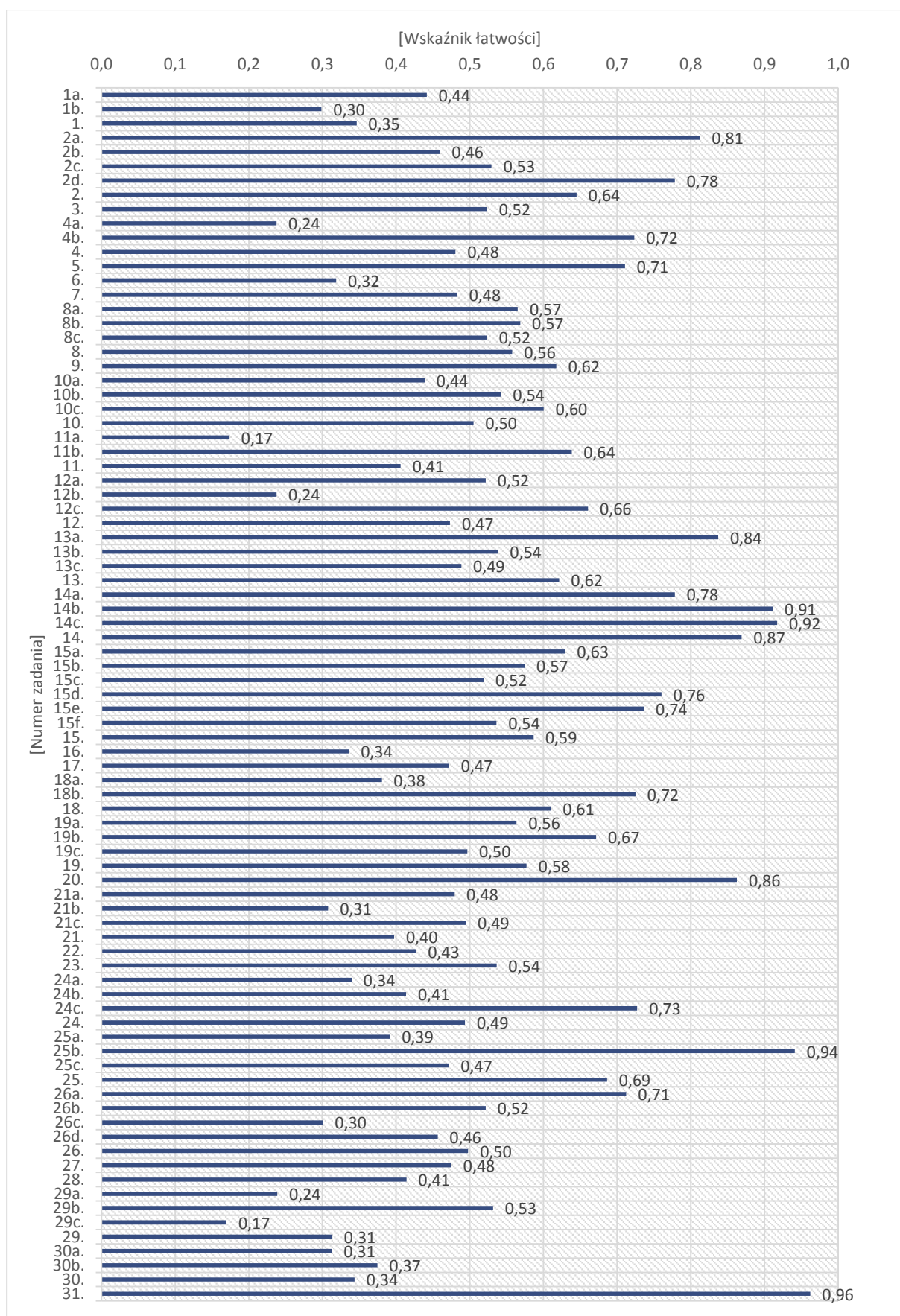
Zamieszczone w tabelach 8. i 9. oraz na wykresie 4. dane, dotyczące łatwości zadań i czynności arkusza standardowego, pozwalają na ocenę poziomu opanowania poszczególnych umiejętności i stwierdzenie, które zadania lub czynności były dla maturzystów łatwe, a które trudne, a także porównanie wartości wskaźników łatwości w różnych typach szkół. Nie zamieszczono danych dotyczących łatwości zadań, czynności i standardów dla absolwentów liceów i techników uzupełniających (tylko 8 i 2 zdających).

Tabela 8. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
1a.	0,44	0,48	0,07	0,28
1b.	0,30	0,33	0,04	0,16
1.	0,35	0,38	0,05	0,20
2a.	0,81	0,82	0,71	0,79
2b.	0,46	0,46	0,29	0,49
2c.	0,53	0,55	0,21	0,43
2d.	0,78	0,80	0,36	0,72
2.	0,64	0,66	0,39	0,61
3.	0,52	0,52	0,29	0,57
4a.	0,24	0,24	0,07	0,23
4b.	0,72	0,74	0,36	0,68
4.	0,48	0,49	0,21	0,46
5.	0,71	0,72	0,64	0,70
6.	0,32	0,31	0,14	0,37
7.	0,48	0,49	0,25	0,46
8a.	0,57	0,57	0,33	0,54
8b.	0,57	0,59	0,07	0,49
8c.	0,52	0,55	0,21	0,40
8.	0,56	0,57	0,26	0,50
9.	0,62	0,64	0,36	0,53
10a.	0,44	0,44	0,21	0,45
10b.	0,54	0,57	0,21	0,45
10c.	0,60	0,61	0,29	0,56

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
10.	0,50	0,52	0,23	0,48
11a.	0,17	0,20	0,14	0,06
11b.	0,64	0,66	0,36	0,55
11.	0,41	0,43	0,25	0,31
12a.	0,52	0,54	0,43	0,45
12b.	0,24	0,26	0,07	0,12
12c.	0,66	0,68	0,43	0,58
12.	0,47	0,49	0,31	0,38
13a.	0,84	0,85	0,79	0,76
13b.	0,54	0,55	0,57	0,45
13c.	0,49	0,52	0,21	0,36
13.	0,62	0,64	0,52	0,53
14a.	0,78	0,78	0,36	0,79
14b.	0,91	0,92	0,64	0,86
14c.	0,92	0,93	0,93	0,86
14.	0,87	0,88	0,64	0,84
15a.	0,63	0,64	0,57	0,57
15b.	0,57	0,58	0,36	0,59
15c.	0,52	0,53	0,29	0,49
15d.	0,76	0,78	0,36	0,66
15e.	0,74	0,73	0,79	0,73
15f.	0,54	0,55	0,33	0,47
15.	0,59	0,60	0,39	0,54
16.	0,34	0,35	0,12	0,29
17.	0,47	0,48	0,39	0,44
18a.	0,38	0,40	0,43	0,29
18b.	0,72	0,72	0,71	0,75
18.	0,61	0,61	0,62	0,60
19a.	0,56	0,59	0,14	0,42
19b.	0,67	0,68	0,21	0,64
19c.	0,50	0,50	0,50	0,46

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
19.	0,58	0,59	0,29	0,51
20.	0,86	0,87	0,64	0,84
21a.	0,48	0,47	0,21	0,52
21b.	0,31	0,32	0,18	0,26
21c.	0,49	0,49	0,29	0,53
21.	0,40	0,40	0,21	0,39
22.	0,43	0,44	0,14	0,40
23.	0,54	0,56	0,26	0,46
24a.	0,34	0,34	0,14	0,35
24b.	0,41	0,43	0,07	0,37
24c.	0,73	0,74	0,50	0,65
24.	0,49	0,50	0,24	0,46
25a.	0,39	0,41	0,14	0,29
25b.	0,94	0,95	0,71	0,94
25c.	0,47	0,49	0,14	0,38
25.	0,69	0,70	0,43	0,64
26a.	0,71	0,72	0,36	0,68
26b.	0,52	0,52	0,29	0,58
26c.	0,30	0,32	0,00	0,23
26d.	0,46	0,47	0,07	0,41
26.	0,50	0,51	0,18	0,48
27.	0,48	0,47	0,21	0,50
28.	0,41	0,42	0,29	0,38
29a.	0,24	0,25	0,07	0,18
29b.	0,53	0,53	0,14	0,55
29c.	0,17	0,18	0,07	0,12
29.	0,31	0,32	0,10	0,29
30a.	0,31	0,32	0,00	0,28
30b.	0,37	0,39	0,14	0,29
30.	0,34	0,36	0,07	0,28
31.	0,96	0,97	0,93	0,93

Wykres 4. Wskaźnik łatwości zadań zestawu standardowego z historii na poziomie podstawowym dla ogółu zdających

W tabeli 9. poszczególne zadania i czynności zostały zgrupowane według wartości wskaźnika łatwości. Pozwala to na interpretację danego wskaźnika, czyli wnioskowanie o poziomie opanowania przez absolwentów danego typu szkoły poszczególnych umiejętności i wiadomości sprawdzanych w zadaniach zestawu egzaminacyjnego.

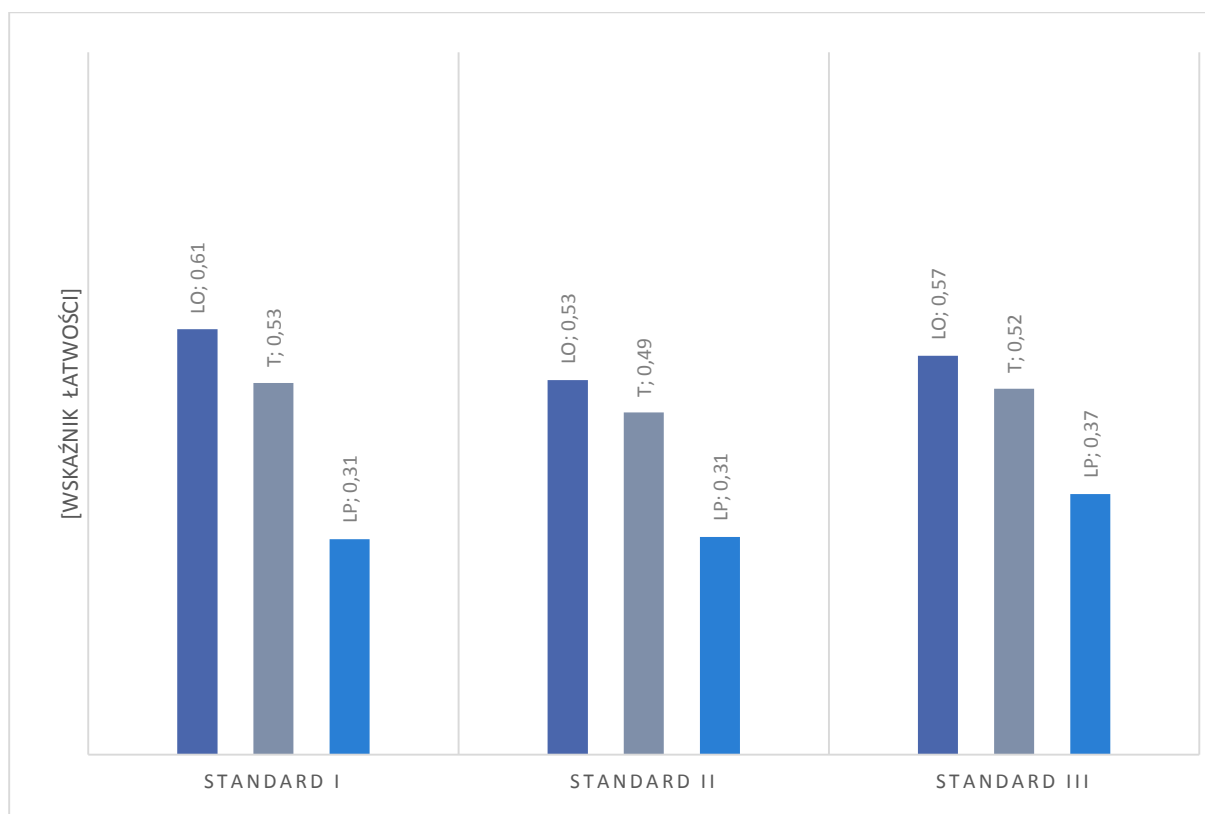
Tabela 9. Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie podstawowym

Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności				
0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>
ogółem				
11a., 29c.	1a., 1b., 1., 2b., 4a., 4., 6., 7., 10a., 11., 12b., 12., 13c., 16., 17., 18a., 21a., 21b., 21c., 21., 22., 24a., 24b., 24., 25a., 25c., 26c., 26d., 27., 28., 29a., 29., 30a., 30b., 30.	2c., 2., 3., 8a., 8b., 8c., 8., 9., 10b., 10c., 10., 11b., 12a., 12c., 13b., 13., 15a., 15b., 15c., 15f., 15., 18., 19a., 19b., 19c., 19., 23., 25., 26b., 26., 29b.	2a., 2d., 4b., 5., 13a., 14a., 14., 15d., 15e., 18b., 20., 24c., 26a.	14b., 14c., 25b., 31.
liceum ogólnokształcące				
29c.	1a., 1b., 1., 2b., 4a., 4., 6., 7., 10a., 11a., 11., 12b., 12., 16., 17., 18a., 21a., 21b., 21c., 21., 22., 24a., 24b., 25a., 25c., 26c., 26d., 27., 28., 29a., 29., 30a., 30b., 30.	2c., 2., 3., 8a., 8b., 8c., 8., 9., 10b., 10c., 10., 11b., 12a., 12c., 13b., 13c., 13., 15a., 15b., 15c., 15f., 15., 18., 19a., 19b., 19c., 19., 23., 24., 26b., 26., 29b.	2a., 2d., 4b., 5., 13a., 14a., 14., 15d., 15e., 18b., 20., 24c., 25., 26a.	14b., 14c., 25b., 31.
liceum profilowane				
1a., 1b., 1., 4a., 6., 8b., 11a., 12b., 16., 19a., 21b., 22., 24a., 24b., 25a., 25c., 26c., 26d., 26., 29a., 29b., 29c., 29., 30a., 30b., 30.	2b., 2c., 2d., 2., 3., 4b., 4., 7., 8a., 8c., 8., 9., 10a., 10b., 10c., 10., 11b., 11., 12a., 12c., 12., 13c., 14a., 15b., 15c., 15d., 15f., 15., 17., 18a., 19b., 19., 21a., 21c., 21., 23., 24., 25., 26a., 26b., 27., 28.	5., 13b., 13., 14b., 14., 15a., 18., 19c., 20., 24c.	2a., 13a., 15e., 18b., 25b.	14c., 31.
technikum				
1b., 11a., 12b., 29a., 29c.	1a., 1., 2b., 2c., 4a., 4., 6., 7., 8b., 8c., 10a., 10b., 10., 11., 12a., 12., 13b., 13c., 15c., 15f., 16., 17., 18a., 19a., 19c., 21b., 21., 22., 23., 24a., 24b., 24., 25a., 25c., 26c., 26d., 26., 28., 29., 30a., 30b., 30.	2., 3., 4b., 8a., 8., 9., 10c., 11b., 12c., 13., 15a., 15b., 15d., 15., 18., 19b., 19., 21a., 21c., 24c., 25., 26a., 26b., 27., 29b.	2a., 2d., 5., 13a., 14a., 14b., 14c., 14., 15e., 18b., 20.	25b., 31.

Najtrudniejsze zadanie zestawu to zadanie 6., które najmniej problemów sprawiło absolwentom techników, a najwięcej maturzystom z liceów profilowanych. Najłatwiejsze zadanie to zadanie 31. – *bardzo łatwe* dla zdających bez względu na typ szkoły.

Tabela 10. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów z historii na poziomie podstawowym z podziałem na typ szkoły

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły		
		liceum ogólnokształcące	liceum profilowane	technikum
Standard I	0,59	0,61	0,31	0,53
Standard II	0,52	0,53	0,31	0,49
Standard III	0,56	0,57	0,37	0,52

Wykres 5. Wskaźnik łatwości standardów z historii na poziomie podstawowym w typach szkół

Rozwiązanie zadań sprawdzających wiadomości i umiejętności ze wszystkich standardów było *umiarkowanie trudne* dla ogółu zdających. Wszystkie standardy były *trudne* dla maturzystów w liceach profilowanych.

4. POZIOM ROZSZERZONY

4.1. Informacje o zdających

Egzamin na poziomie rozszerzonym wybrało **872** maturzystów zdających egzamin po raz pierwszy w szkołach ponadgimnazjalnych w województwie śląskim.

Tabela 11. Piszący arkusz standardowy z historii na poziomie rozszerzonym w typach szkół

Zdający	Liceum ogólnokształcące	Liceum profilowane	Technikum	Technikum uzupełniające
Kobiety	425	2	4	0
Mężczyźni	420	1	19	1
Ogółem	845	3	23	1

4.2. Wyniki egzaminu

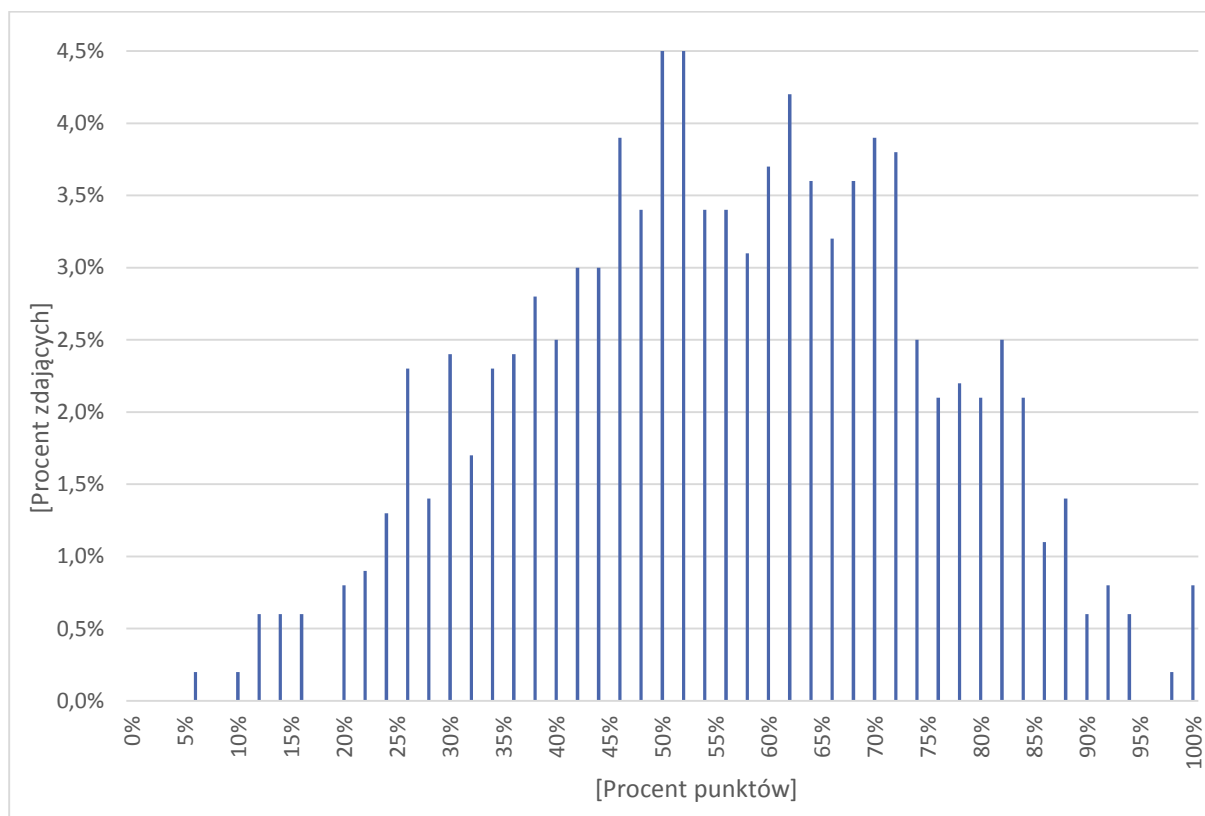
Zestawienie w tabeli 12. pozwala porównać uzyskane wyniki z osiągnięciami wszystkich zdających egzamin maturalny w kraju (zgodnie ze skalą staninową) w tegorocznej sesji egzaminacyjnej. Z karty wyników można odczytać, w której klasie (staninie) znajduje się wynik danego maturzysty oraz jaki procent zdających uzyskał taki sam wynik lub wyniki wyższe/nizsze.

Tabela 12. Karta wyników na skali staninowej egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym

Klasa (stanin)	Teoretyczny procent zdających	Nazwa klasy	Wyniki na świadectwie wyznaczone dla kraju	Rzeczywisty procent zdających w województwie śląskim
1	4	najniższa	0–20	2,98
2	7	bardzo niska	21–26	4,47
3	12	niska	27–36	10,21
4	17	poniżej średniej	37–46	15,14
5	20	średnia	47–58	22,36
6	17	powyżej średniej	59–70	22,13
7	12	wysoka	71–80	12,61
8	7	bardzo wysoka	81–88	7,11
9	4	najwyższa	89–100	2,98

Mniejszy niż zakładany teoretycznie procent zdających uzyskał wyniki mieszczące się w staninach od 1. do 4. oraz w staninie 9., czyli wyniki najniższe, bardzo niskie, niskie, poniżej średniej i najwyższe. Odsetek zbliżony do oczekiwanego uzyskał wyniki wysokie i bardzo wysokie.

W staninach 5. i 6. rzeczywisty procent zdających jest wyższy, co wskazuje, że większy niż zakładano odsetek maturzystów otrzymał wyniki średnie i powyżej średniej.

Wykres 6. Rozkład wyników zdających egzamin z historii na poziomie rozszerzonym

Rozkład wyników jest rozkładem dwumodalnym. Wartości modalne to 50 i 52% punktów. Żaden ze zdających nie otrzymał wyniku poniżej 6% punktów.

Tabela 13. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym

Wskaźniki	Wartość		Uzyskało	
	w procentach	w punktach	liczba	procent
Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	50 i 52	25 i 26	po 39	po 4,47
Wynik środkowy (mediana – Me)	56	28	448*	51,38
Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	55,76	27,88		
Odchylenie standardowe	18,96	9,48		
Wynik najwyższy	100	50	7	0,80
Wynik najniższy	6	3	2	0,23

*Uzyskało 28 punktów lub więcej.

Liczba punktów możliwych do uzyskania to 50. **Wskaźnik łatwości** zestawu zadań na poziomie rozszerzonym wyniósł **0,56**, co wskazuje, że egzamin był *umiarkowanie trudny*.

Wynik środkowy jest wyższy od średniej, ale wyniki powyżej średniej uzyskała taka sama liczba zdających.

Tabela 14. Podstawowe wskaźniki statystyczne wyników egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Wskaźniki	Typ szkoły							
	liceum ogólnokształcące		liceum profilowane		technikum		technikum uzupełniające	
Liczba zdających	845		3		23		1	
Wskaźnik łatwości zestawu	0,56		0,21		0,47		0,30	
Wartość w:	%	pkt	%	pkt	%	pkt	%	pkt
Wynik najczęstszy	50	25	12	6	40	20	30	15
Wynik środkowy	56	28	14	7	46	23	30	15
Wynik średni	56,16	28,08	21,34	10,67	46,78	23,39	30,00	15,00
Odchylenie standardowe	18,82	9,41	14,46	7,23	18,12	9,06	–	–
Wynik najwyższy	100	50	38	19	76	38	30	15
Wynik najniższy	6	3	12	6	6	3	30	15

Tylko dla absolwentów liceów ogólnokształcących egzamin z historii na poziomie rozszerzonym okazał się *umiarkowanie trudny*, natomiast dla zdających w pozostałych typach szkół – *trudny*. Wyniki maksymalne osiągnęli wyłącznie abiturienti liceów ogólnokształcących.

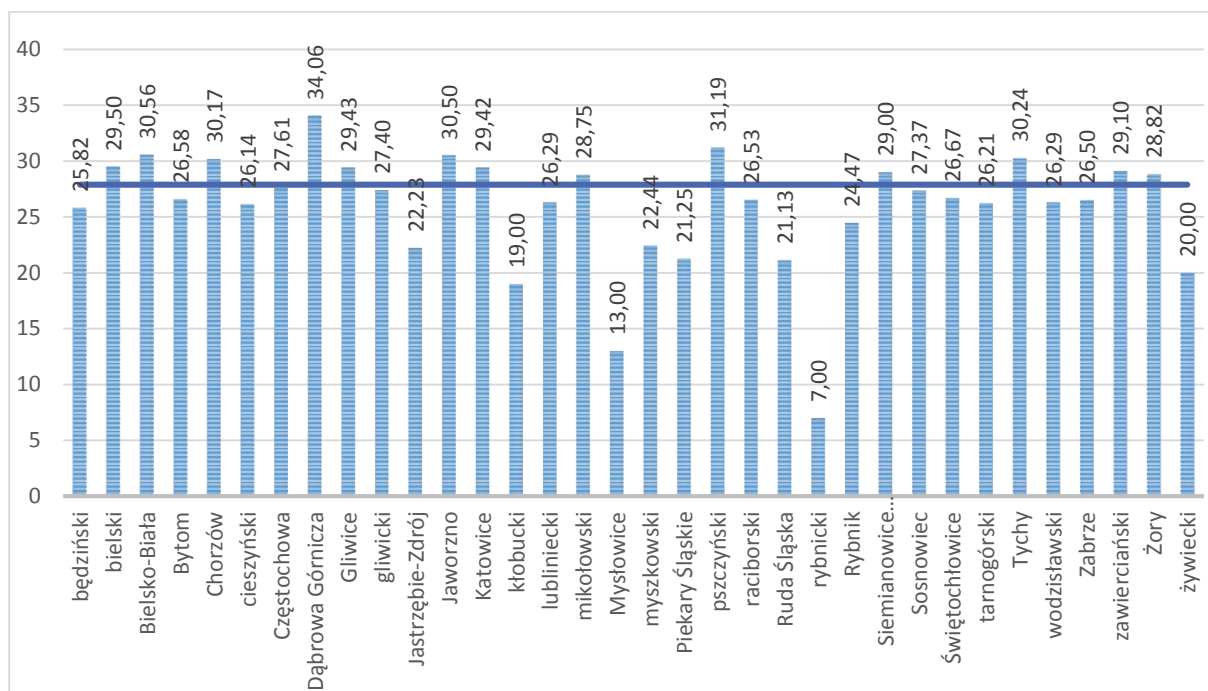
Tabela 15. Wyniki egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego
(dane statystyczne w punktach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	17	0,26	23	24	25,82	7,36
2.	bielski	4	0,30	17	28	29,50	11,68
3.	Bielsko-Biała	87	0,31	27	32	30,56	7,76
4.	Bytom	26	0,27	26	26	26,58	8,25
5.	Chorzów	30	0,30	19	32,5	30,17	8,70
6.	cieszyński	36	0,26	18	26	26,14	9,58
7.	Częstochowa	129	0,28	35	29	27,61	9,76
8.	Dąbrowa Górnicza	18	0,34	31	31	34,06	9,92
9.	Gliwice	54	0,29	25	28,5	29,43	9,38
10.	gliwicki	5	0,27	19	23	27,40	9,02
11.	Jastrzębie-Zdrój	13	0,22	17	19	22,23	9,47
12.	Jaworzno	8	0,31	7	32,5	30,50	10,94
13.	Katowice	118	0,29	26	30	29,42	10,34
14.	kłobucki	1	0,19	19	19	19,00	–
15.	lubliniecki	7	0,26	12	26	26,29	12,83
16.	mikołowski	12	0,29	35	30,5	28,75	10,59
17.	Mysłowice	1	0,13	13	13	13,00	–
18.	myszkowski	16	0,22	25	24	22,44	6,66
19.	Piekary Śląskie	4	0,21	12	17	21,25	12,50
20.	pszczyński	16	0,31	36	32,5	31,19	5,98
21.	raciborski	15	0,27	27	27	26,53	5,74
22.	Ruda Śląska	8	0,21	7	22	21,13	9,72
23.	rybnicki	1	0,07	7	7	7,00	–
24.	Rybnik	30	0,24	21	23	24,47	6,73
25.	Siemianowice Śląskie	2	0,29	29	29	29,00	0,00
26.	Sosnowiec	49	0,27	28	25	27,37	10,25
27.	Świętochłowice	3	0,27	13	30	26,67	12,34
28.	tarnogórski	24	0,26	34	28,5	26,21	9,37
29.	Tychy	25	0,30	31	31	30,24	8,30
30.	wodzisławski	17	0,26	37	25	26,29	8,19
31.	Zabrze	24	0,27	23	24	26,50	9,76
32.	zawierciański	39	0,29	24	30	29,10	8,48
33.	Żory	11	0,29	12	31	28,82	11,70
34.	żywiecki	22	0,20	13	17,5	20,00	9,75

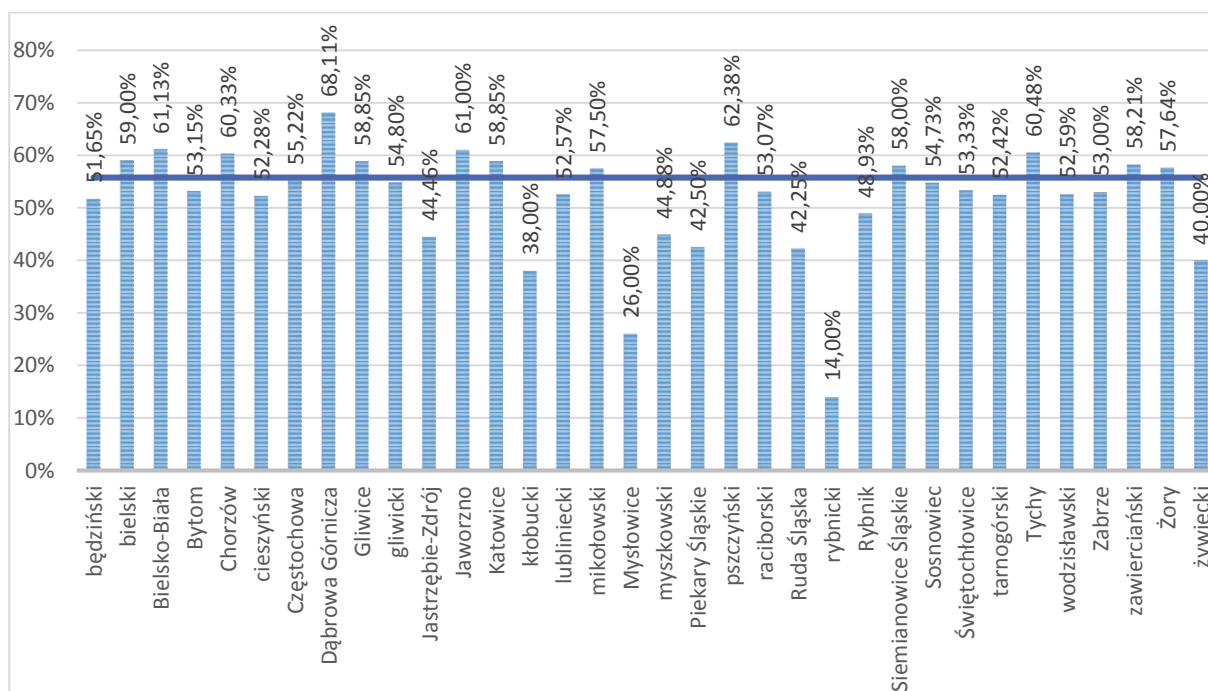
Tabela 16. Wyniki egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego
(dane statystyczne w procentach)

Lp.	Powiat	Liczba zdających	Wskaźnik łatwości zestawu zadań	Wynik najczęstszy (modalna – Mo)	Wynik środkowy (mediana – Me)	Wynik średni (średnia arytmetyczna – M)	Odchylenie standardowe
1.	będziński	17	0,52	46	48	51,65	14,72
2.	bielski	4	0,59	34	56	59,00	23,35
3.	Bielsko-Biała	87	0,61	54	64	61,13	15,52
4.	Bytom	26	0,53	52	52	53,15	16,49
5.	Chorzów	30	0,60	38	65	60,33	17,40
6.	cieszyński	36	0,52	36	52	52,28	19,15
7.	Częstochowa	129	0,55	70	58	55,22	19,53
8.	Dąbrowa Górnicza	18	0,68	62	62	68,11	19,84
9.	Gliwice	54	0,59	50	57	58,85	18,76
10.	gliwicki	5	0,55	38	46	54,80	18,03
11.	Jastrzębie-Zdrój	13	0,44	34	38	44,46	18,94
12.	Jaworzno	8	0,61	14	65	61,00	21,88
13.	Katowice	118	0,59	52	60	58,85	20,68
14.	kłobucki	1	0,38	38	38	38,00	–
15.	lubliniecki	7	0,53	24	52	52,57	25,66
16.	mikołowski	12	0,58	70	61	57,50	21,19
17.	Mysłowice	1	0,26	26	26	26,00	–
18.	myszkowski	16	0,45	50	48	44,88	13,33
19.	Piekary Śląskie	4	0,43	24	34	42,50	25,00
20.	pszczyński	16	0,62	72	65	62,38	11,96
21.	raciborski	15	0,53	54	54	53,07	11,49
22.	Ruda Śląska	8	0,42	14	44	42,25	19,43
23.	rybnicki	1	0,14	14	14	14,00	–
24.	Rybnik	30	0,49	42	46	48,93	13,46
25.	Siemianowice Śląskie	2	0,58	58	58	58,00	0,00
26.	Sosnowiec	49	0,55	56	50	54,73	20,50
27.	Świętochłowice	3	0,53	26	60	53,33	24,68
28.	tarnogórski	24	0,52	68	57	52,42	18,74
29.	Tychy	25	0,60	62	62	60,48	16,60
30.	wodzisławski	17	0,53	74	50	52,59	16,38
31.	Zabrze	24	0,53	46	48	53,00	19,52
32.	zawierciański	39	0,58	48	60	58,21	16,95
33.	Żory	11	0,58	24	62	57,64	23,41
34.	żywiecki	22	0,40	26	35	40,00	19,50

Poziome linie na wykresach 7. i 8. obrazują wartość wyniku średniego dla województwa śląskiego, która wyniosła **27,88 punktu (55,76%)**.

Wykres 7. Wyniki średnie w punktach egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego

Wykres 8. Wyniki średnie w procentach egzaminu z historii na poziomie rozszerzonym w powiatach województwa śląskiego

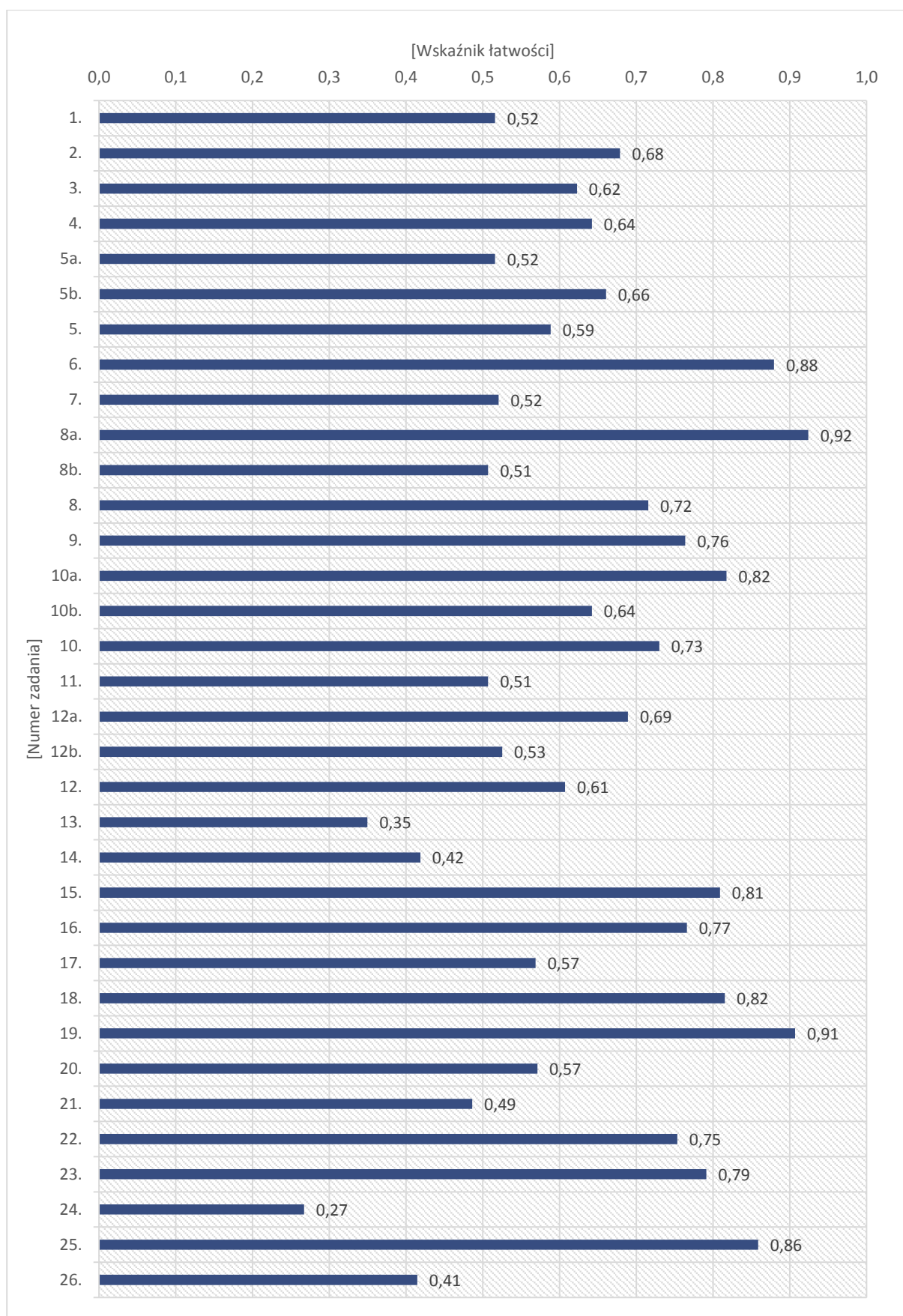
Historię na poziomie rozszerzonym zdawano w 34 powiatach województwa śląskiego. Średnie wyniki przyjęły wartości od 7 punktów w powiecie rybnickim (tylko jeden zdający) do 34,06 punktu w Dąbrowie Górniczej (18 zdających). Wartości powyżej średniej wojewódzkiej uzyskano w 13 powiatach województwa śląskiego.

Zamieszczone w tabelach 17. i 18. oraz na wykresie 9. dane, dotyczące łatwości zadań i czynności arkusza standardowego, pozwalają na ocenę poziomu opanowania umiejętności i stwierdzenie, które zadania/czynności były dla maturzystów łatwe, a które trudne, a także porównanie wartości wskaźników łatwości w różnych typach szkół. Nie zamieszczono danych dotyczących łatwości zadań, czynności i standardów dla absolwentów liceum profilowanego i liceum uzupełniającego (3 i jeden zdający).

Tabela 17. Wskaźniki łatwości poszczególnych zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
1.	0,52	0,53	0,22
2.	0,68	0,69	0,43
3.	0,62	0,62	0,70
4.	0,64	0,65	0,52
5a.	0,52	0,52	0,48
5b.	0,66	0,67	0,39
5.	0,59	0,59	0,43
6.	0,88	0,88	0,87
7.	0,52	0,52	0,70
8a.	0,92	0,93	0,91
8b.	0,51	0,51	0,35
8.	0,72	0,72	0,63
9.	0,76	0,77	0,65
10a.	0,82	0,82	0,70
10b.	0,64	0,65	0,48
10.	0,73	0,74	0,59
11.	0,51	0,51	0,52

Numer zadania/ czynności	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
12a.	0,69	0,69	0,57
12b.	0,53	0,53	0,43
12.	0,61	0,61	0,50
13.	0,35	0,36	0,13
14.	0,42	0,42	0,39
15.	0,81	0,81	0,74
16.	0,77	0,77	0,70
17.	0,57	0,57	0,57
18.	0,82	0,82	0,70
19.	0,91	0,91	0,83
20.	0,57	0,58	0,48
21.	0,49	0,48	0,65
22.	0,75	0,75	0,87
23.	0,79	0,79	0,87
24.	0,27	0,27	0,13
25.	0,86	0,86	0,83
26.	0,41	0,42	0,29

Wykres 9. Wskaźnik łatwości zadań zestawu standardowego z historii na poziomie rozszerzonym dla ogółu zdających

W tabeli 18. poszczególne zadania i czynności zostały zgrupowane według wartości wskaźnika łatwości. Pozwala to na interpretację danego wskaźnika, czyli wnioskowanie o poziomie opanowania przez absolwentów danego typu szkoły poszczególnych umiejętności i wiadomości sprawdzanych w zadaniach zestawu egzaminacyjnego.

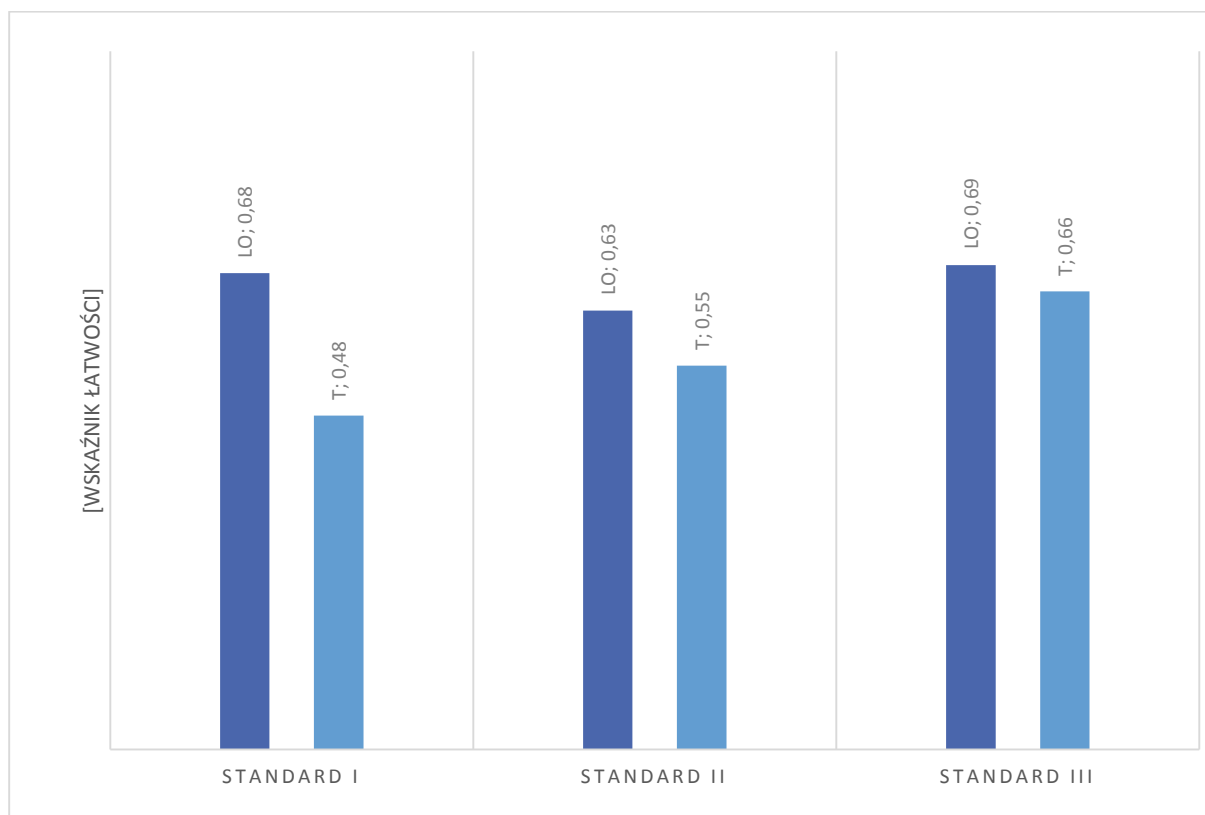
Tabela 18. Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności standardowego zestawu egzaminacyjnego z historii na poziomie rozszerzonym

Interpretacja wskaźników łatwości zadań i czynności				
0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>
ogółem				
	13., 14., 21., 24., 26.	1., 2., 3., 4., 5a., 5b., 5., 7., 8b., 10b., 11., 12a., 12b., 12., 17., 20.	6., 8., 9., 10a., 10., 15., 16., 18., 22., 23., 25.	8a., 19.
liceum ogólnokształcące				
	13., 14., 21., 24., 26.	1., 2., 3., 4., 5a., 5b., 5., 7., 8b., 10b., 11., 12a., 12b., 12., 17., 20.	6., 8., 9., 10a., 10., 15., 16., 18., 22., 23., 25.	8a., 19.
technikum				
13., 24.	1., 2., 5a., 5b., 5., 8b., 10b., 12b., 14., 20., 26.	4., 8., 9., 10., 11., 12a., 12., 17., 21.	3., 6., 7., 10a., 15., 16., 18., 19., 22., 23., 25.	8a.

Najtrudniejsze zadanie zestawu standardowego (zadanie 24.) znalazło się w grupie zadań *trudnych* dla absolwentów liceów ogólnokształcących i *bardzo trudnych* dla maturzystów w technikach. Najłatwiejszym zadaniem było zadanie 19. – *bardzo łatwe* dla zdających w liceach ogólnokształcących i *łatwe* dla maturzystów w technikach.

Tabela 19. Wskaźniki łatwości poszczególnych standardów z historii na poziomie rozszerzonym z podziałem na typ szkoły

Standard	Wskaźnik łatwości dla ogółu	Wskaźnik łatwości według typu szkoły	
		liceum ogólnokształcące	technikum
Standard I	0,67	0,68	0,48
Standard II	0,63	0,63	0,55
Standard III	0,69	0,69	0,66

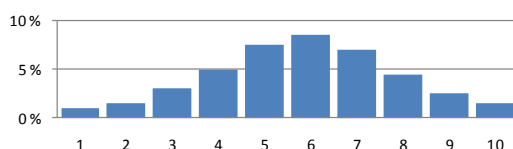
Wykres 10. Wskaźnik łatwości standardów z historii na poziomie rozszerzonym w typach szkół

Wszystkie standardy były *umiarkowanie trudne* dla ogółu zdających oraz dla maturzystów w liceach ogólnokształcących. Standard I był *trudny* dla zdających w technikach.

SŁOWNIK TERMINÓW

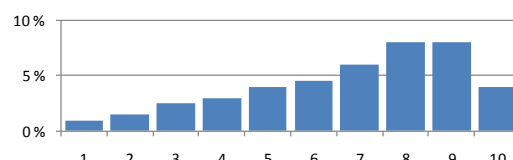
Fracja opuszczeń	—	stosunek liczby uczniów, którzy opuścili zadanie (pozostawili je bez odpowiedzi) przez liczbę wszystkich uczniów rozwiązujących dany zestaw zadań.
Mediana (Me)	—	wynik środkowy wybrany z wyników uporządkowanych rosnąco, dzieli zdających na dwie równe grupy.
Modalna (Mo)	—	najczęściej powtarzająca się wartość.
Odchylenie standardowe	—	miara rozrzutu wyniku w stosunku do średniej – mierzona w punktach. Wysoka wartość informuje o bardzo zróżnicowanym poziomie zdających.
Rozkład zbiorowości ze względu na zmienną	—	przyporządkowanie wartościom zmiennej liczebności bądź częstości ich występowania w badanej zbiorowości. Rozkład wyników egzaminu to przedstawienie surowych wyników danej populacji zdających na wykresie kolumnowym, gdzie na osi poziomej umieszcza się wynik (w punktach lub procentach), a na osi pionowej – procent (lub liczbę) osób, które uzyskały dany wynik.

Rozkład normalny

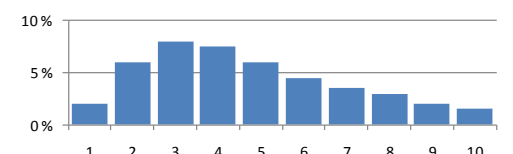
To wykres symetryczny – wartości średniej, mediany i dominanty pokrywają się. Rozkład normalny lub zbliżony do normalnego może oznaczać, że w zestawie znalazły się zadania rozwiązywane przez zdających o zróżnicowanym stopniu wiedzy i umiejętności.

Rozkład lewoskośny

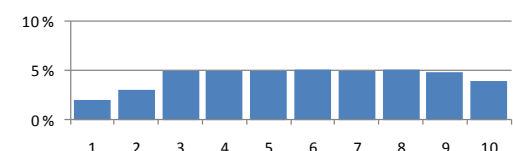
Wykres jest przesunięty w prawo, w kierunku wyników wysokich. Rozkład ujemnie skośny może oznaczać, że zestaw zadań był łatwy, zdający osiągalni wyniki wysokie. Wartość dominanty jest większa od średniej.

Rozkład prawoskośny

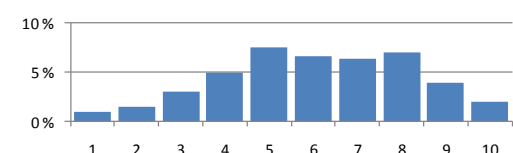
Wykres jest przesunięty w lewo, w kierunku wyników niskich. Rozkład dodatnio skośny może oznaczać, że zestaw zadań był trudny, zdający osiągalni wyniki niskie. Wartość dominanty jest mniejsza od średniej.

Rozkład spłaszczony

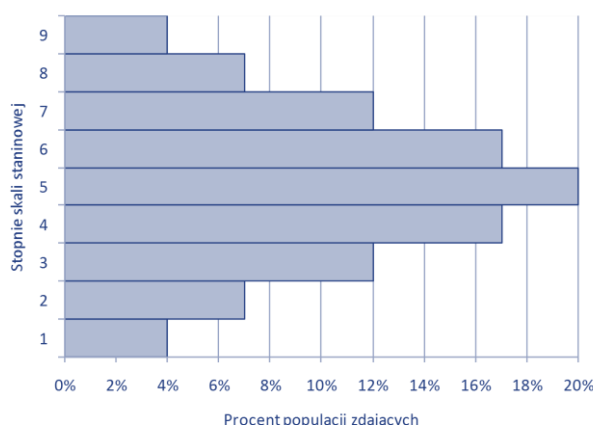
Może oznaczać, że zestaw zadań był umiarkowanie trudny i dobrze różnicujący (duże odchylenie standardowe).

Rozkład dwumodalny

Wykres ma dwie wartości modalne (istnieją dwie tak samo liczne grupy uczniów o różnych poziomach osiągnięć), co może wynikać z obecności w zestawie zadania (zadań) silnie różnicujących grupę zdających.

- Skala staninowa** — otrzymuje się ją poprzez dokonanie podziału uporządkowanych rosnąco surowych wyników na dziewięć ponumerowanych przedziałów. Pierwszy przedział to 4% populacji zdających z wynikiem **najniższym**, drugi – 7% zdających z wynikiem **bardzo niskim**, trzeci – 12% z wynikiem **niskim**, czwarty – 17% z wynikiem **niżej średnim**, piąty – 20% zdających z wynikiem **średnim**, szósty – 17% z wynikiem **wyżej średnim**, siódmy – 12% z wynikiem **wysokim**, ósmy – 7% z wynikiem **bardzo wysokim**, dziewiąty – 4% z wynikiem **najwyższym**. W tak skonstruowanej skali wynik średni dla populacji piszących znajduje się w 5. staninie. Pozycja wyniku na skali staninowej zależy od tego, jak napisali dany egzamin wszyscy przystępujący do niego absolwenci. Zastosowanie powyższej skali pozwala w dłuższym przedziale czasowym (np. kilku lat) porównywać wyniki maturzystów i szkół, niezależnie od trudności zestawu egzaminacyjnego.

Stopień skali staninowej	Nazwa stanina
9	najwyższy
8	bardzo wysoki
7	wysoki
6	wyżej średniego
5	średni
4	niżej średniego
3	niski
2	bardzo niski
1	najniższy

- Średnia arytmetyczna (M)** — suma wszystkich uzyskanych wyników podzielona przez ich liczbę.

- Wskaźnik łatwości zestawu zadań** — stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie zadań przez wszystkich piszących dany egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za zadania. To liczba z przedziału 0–1. Przedstawiana jest także w postaci procentowej, np. wskaźnik łatwości 0,75 można interpretować: „zdający uzyskali 75% punktów możliwych do zdobycia”.

- Wskaźnik łatwości zadania (p)** — stosunek liczby punktów uzyskanych za rozwiązanie danego zadania przez wszystkich piszących dany egzamin do maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania za to zadanie.

Wartość wskaźnika	0–0,19	0,20–0,49	0,50–0,69	0,70–0,89	0,90–1
Interpretacja	<i>bardzo trudne</i>	<i>trudne</i>	<i>umiarkowanie trudne</i>	<i>łatwe</i>	<i>bardzo łatwe</i>

- Zdawalność egzaminu** — procent maturzystów, którzy zdobyli co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z przedmiotu obowiązkowego w części ustnej lub pisemnej.

- Zdawalność egzaminu maturalnego** — procent maturzystów, którzy otrzymali świadectwo dojrzałości, czyli spełnili warunek: w części ustnej i części pisemnej z każdego przedmiotu obowiązkowego otrzymali co najmniej 30% punktów możliwych do uzyskania z egzaminu z danego przedmiotu.